

Katarzyna Myśliwiec

„Dziecko i nauczyciel w procesie poznania i działania”, red. Krzysztof Kraszewski, Barbara Nawolska, Kraków 2016 : [recenzja]

Edukacja - Technika - Informatyka nr 4(22), 387-389

2017

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KATARZYNA MYŚLIWIEC

Recenzja

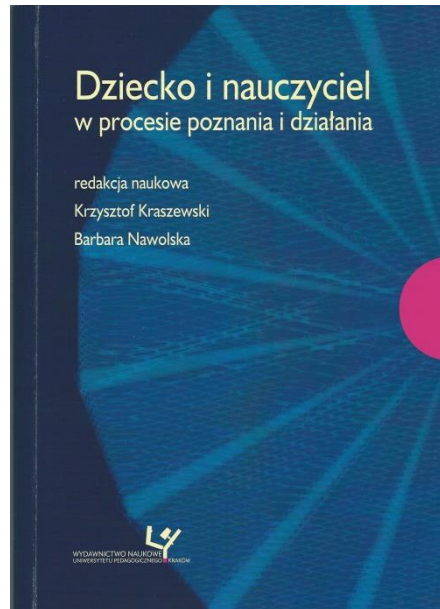
Review

Magister, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie, Wydział Pedagogiczny, Katedra Pedagogiki Wczesnoszkolnej, Polska

Krzysztof Kraszewski, Barbara Nawolska (red.), *Dziecko i nauczyciel w procesie poznania i działania*, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2016, ss. 174, ISBN 978-83-8084-013-3

W niniejszej publikacji poruszono różne aspekty edukacji dzieci młodszych. Autorzy artykułów swe dociekania koncentrują wokół edukacji językowej, literackiej, matematycznej, społeczno-przyrodniczej, technicznej oraz możliwości wspierania rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Podjęte rozważania prezentują teoretyczne oraz praktyczne ujęcie problematyki działania dziecka i nauczyciela w procesie uczenia się.

W rozdziale *Horror dziecięcy na przykładzie powieści „Ewelina i Czarny Ptak” oraz „Nie budź mnie jeszcze” Grzegorza Gortata* Katarzyna Słany analizuje motywy i archetypy strachu w horrorze dziecięcym. Autorka przedstawia fantastykę inicjacyjną jako najbliższy dzieciom w wieku szkolnym typ literatury, omawiając strategie karnawałowe zastosowane w utworach.

Anna Zadęcka-Cekiera, w opozycji do strachu i grozy, porusza w swoim tekście kwestię humoru w wypowiedziach pisemnych uczniów klas II i III szkoły podstawowej. Autorka na przykładzie humorystycznych tekstów analizuje sposoby wywoływania komizmu, podkreślając jednocześnie, że dziecko w młodszym wieku szkolnym może być nie tylko jego odbiorcą, ale także i nadawcą. W rozdziale *Sprawność językowa studentów – przyszłych nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej w zakresie opowiadania* autorka omawia kompetencje językowe studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, tak ważne w perspektywie zawodu nauczyciela, poddając ocenie oryginalność, poprawność językową, ortografię i interpunkcję ich wypowiedzi pisemnych.

Pozostając na gruncie edukacji językowej, Jolanta Machowska-Goc w rozdziale zatytułowanym *Moce sprawcze wykreowane w tekstach uczniów klas II i III edukacji wczesnoszkolnej* także na podstawie dziecięcych wypowiedzi językowych diagnozuje kompetencję lingwistyczną i kulturową uczniów. Ponadto autorka w kolejnym tekście dokonuje opisu paraliterackich gatunków mowy uczniów w młodszym wieku szkolnym, poddając analizie ich prace pisemne.

Barbara Nawolska w dwóch rozdziałach poświęconych edukacji matematycznej podkreśla istotę naturalnego mechanizmu rozwoju wiedzy matematycznej – polegającego na przejściu od motywacji, poprzez konstruowanie izolowanych modeli, tworzenie modeli uniwersalnych, aż do etapu abstrakcji i krystalizacji wiedzy. Autorka wskazuje także na to, jak dużą rolę w szukaniu rozwiązań trudnych zadań tekstowych mogą pełnić rysunki obrazujące ich treść.

W omawianej publikacji zwrócono również uwagę na konieczność wspierania rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Joanna Żądło porusza problematykę diagnozy interakcyjnej uwarunkowanej środowiskowymi czynnikami tego procesu. Autorka słusznie podkreśla ważne zadanie szkoły, która dbając o wszechstronny rozwój wszystkich uczniów, powinna wspierać zdolności, ale także specjalne potrzeby edukacyjne, dokonując przy tym ich właściwej diagnozy.

W rozdziale zatytułowanym *Treści środowiskowe i techniczne w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej w Tyrolu Południowym* Krzysztof Kraszewski prezentuje strukturę systemu szkolnego włoskiej prowincji, cele i zadania wybranych obszarów edukacyjnych w kontekście wielojęzyczności i wielokulturowości jej mieszkańców. Autor dostrzega szansę dla procesu wspólnego i wzajemnego uczenia się na drodze kształtowania kompetencji interkulturowych.

Edukacja środowiskowa stała się również przedmiotem rozważań Ingrid Paško, która w swoich tekstach wskazuje na konieczność aktywizowania i rozwijania zainteresowań dzieci związanych z samodzielnym badaniem, poszukiwaniem i odkrywaniem świata przyrody. Autorka podkreśla znaczenie dziecięcej

aktywności w naukowym rozwiązywaniu problemów, nie tylko w zakresie edukacji przyrodniczej.

W recenzowanej publikacji poruszono także problematykę wychowania komunikacyjnego oraz działalności technicznej dziecka. Katarzyna Tukarczyk zaprezentowała wyniki poszukiwań odpowiedzi na pytanie, *jak nauczyć dzieci bezpiecznego korzystania z dróg?* Magdalena Burkat podkreśliła natomiast znaczenie łączenia procesów poznania z praktyczną działalnością techniczną dzieci w edukacji wczesnoszkolnej.

Artykuły zebrane w omawianej publikacji wskazują na praktyczny aspekt edukacji związany z działaniem zarówno dzieci, jak i nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej czy też studentów aspirujących do wykonywania tego zawodu. Przedstawione wyniki badań ukazują, jak ważnym ogniwem w procesie dziecięcego poznania świata jest kompetentny nauczyciel, który organizując proces dydaktyczny swoich wychowanków, pozwala im działać. Publikacja ta może stać się inspiracją dla aktywnych zawodowo nauczycieli do zmiany sposobu myślenia o edukacji najmłodszych, ale także i motywacją dla studentów kierunków pedagogicznych do dalszego rozwoju w poszukiwaniu nowych, ciekawszych rozwiązań metodycznych.